

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH/ 380 /2004/gg

Warszawa, 16 marca 2004 r.

Pan
Mieczysław Czerniawski
Przewodniczący Komisji
Finansów Publicznych
Sejm Rzeczypospolitej

Opinia o zgodności sprawozdań Komisji Finansów Publicznych (Druk 2649 oraz 2650) o rządowym projekcie ustawy Prawo celne (Druk 2555) oraz projekcie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo celne (Druk 2556), z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonymi sprawozdaniami Komisji Finansów Publicznych (Druk 2649 oraz Druk 2650) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Projektowane przepisy ustawy Prawo celne i ustawy wprowadzającej przepisy Prawo celne oraz o zmianie niektórych innych ustaw mają na celu wprowadzenie regulacji, które umożliwią funkcjonalne stosowanie wspólnotowych aktów prawnych kompleksowo regulujących zagadnienia prawa celnego. Z chwilą członkostwa Polski w Unii Europejskiej przepisy ustawy Kodeks celny przestaną obowiązywać. Oznacza to dla polskiej administracji celnej przyjęcie jednolitych zasad wspólnotowych dotyczących obrotu towarowego z państwami trzecimi, jak również przemieszczania towarów w ramach Wspólnoty. Jednakże przepisy prawa celnego obowiązujące we Wspólnocie pozostawiają państwom członkowskim swobodę w uregulowaniu niektórych kwestii lub dopuszczają możliwość ich regulacji w sposób bardziej szczegółowy, dostosowany do struktury administracji celnej w danym państwie członkowskim.

II. Problematykę celną regulują w prawie wspólnotowym przede wszystkim następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 302 z 19.10.1992 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiające przepisy wykonawcze rozporządzenia nr 2913, ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 253 z 11.10.1993 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury celnej i statystycznej oraz Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L 256 z 07.09.1987 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 918/83 z dnia 28 marca 1983 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego systemu zwolnień celnych (Dz. Urz. WE L 105 z 23.04.1983 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 3330/91 z dnia 7 listopada 1991 r. w sprawie statystyki dotyczącej obrotu towarowego pomiędzy państwami członkowskimi (Dz. Urz. WE L 316 z 16.11.1991 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Komisji Nr 1901/2000 z dnia 7 września 2000 r. ustalające określone warunki do wprowadzenia rozporządzenia Rady nr 3330/91 (Dz. Urz. WE L 228 z 08.09.2000 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Komisji Nr 800/1999 z dnia 15 kwietnia 1999 r. ustanawiające wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu refundacji wywozowych do produktów rolnych (Dz. Urz. WE L 102 z 17.04.1999 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Komisji Nr 1291/2000 z dnia 9 czerwca 2000 r. ustalające wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu na wywóz i przywóz oraz

świadczeń o wcześniejszym ustaleniu refundacji dla produktów rolnych (Dz. Urz. WE L 152 z 24.06.2000 z późniejszymi zmianami);

- Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 386/90 z dnia 12 lutego 1990 r. w sprawie monitorowania wywozu produktów rolnych otrzymujących refundacje lub inne kwoty (Dz. Urz. WE L 42 z 16.02.1990 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Komisji Nr 2090/2000 z dnia 26 listopada 2000 r. ustalające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) 386/90 w sprawie kontroli bezpośrednich przy wywozie produktów rolnych kwalifikujących się do refundacji. (Dz. Urz. WE L 322 z 27.11.2002 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Komisji Nr 1520/2000 z dnia 13 lipca 2000 r. ustalające wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu przyznawania refundacji wywozowych do niektórych produktów rolnych wywożonych jako towary nieobjęte załącznikiem I do Traktatu oraz kryteria dla ustalania wysokości sum takich refundacji (Dz. Urz. WE L 177 z 15.07.2000 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady Nr 565/80 z dnia 4 marca 1980 r. w sprawie zaliczek na poczet refundacji wywozowych produktów rolnych (Dz. Urz. WE L 60 z 07.03.1980 z późniejszymi zmianami);

III. Projekt ustawy Prawo celne odnosi się do zasad przywozu towarów na obszar celny Wspólnoty i wywozu z tego obszaru w sposób uzupełniający do postanowień Wspólnotowego Kodeksu Celnego. Rozdział 1 poświęcono zagadnieniom ogólnym, gdzie uregulowano podstawowe założenia i definicje ustawowe.

Rozdział 2 zawiera przepisy dotyczące wprowadzania na obszar celny Wspólnoty i nadawania im przeznaczenia celnego. Zawarto tam szczegółowe regulacje oraz delegacje dla wydania przepisów wykonawczych w zakresie dróg celnych, warunków tworzenia i prowadzenia magazynów czasowego składowania oraz właściwości i wymogów dla urzędów celnych w stosowaniu przepisów wspólnotowych. Rozdział ten zawiera również postanowienia regulujące wymogi formalne zgłoszenia celnego, w tym również warunki dokonywania tychże zgłoszeń za pomocą systemu

teleinformatycznego. Przepisy zawarte w tej części projektu przewidują również delegację dla Ministra Finansów umożliwiającą wydanie przepisów wykonawczych dotyczących rodzajów towarów objętych uproszczonymi procedurami celnymi oraz towarów, których procedurami tymi objąć można po spełnieniu dodatkowych warunków. Przepisy Rozdziału 2 odnoszą się również do wolnych obszarów celnych i składów wolnocłowych. Przepisy te będą stanowić uszczegółowienie przepisów wspólnotowych.

- IV. Rozdział 3 projektowanej ustawy Prawo celne dotyczy zwolnień celnych. Na zasadzie wzajemności wprowadzono również zwolnienia dotyczące szczególnych przypadków przewidzianych postanowieniami Konwencji wiedeńskiej z dnia 18 kwietnia 1961 r. w sprawie stosunków dyplomatycznych, Konwencji wiedeńskiej z 24 kwietnia 1963 r. w sprawie stosunków konsularnych oraz Konwencji o misjach specjalnych otwartej do podpisu w Nowym Jorku dnia 16 grudnia 1969 r. Zwolnione od należności przywozowych są również towary przywożone w zakresie przewidzianym w Umowie między Państwami – Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie w dniu 19 czerwca 1951 r. Takie rozwiązanie legislacyjne odpowiada postanowieniom zawartym w art. 133 Rozporządzenia Nr 918/83 dotyczącego ustanowienia wspólnotowego systemu zwolnień celnych.
- V. Rozdział 4 projektowanej ustawy Prawo celne poświęcony został przepisom regulującym problematykę długu celnego. Zgodnie z intencjami Ministerstwa Infrastruktury wprowadzono zmiany do przepisu art. 54, w wyniku czego organ celny nie będzie księgował i pobierał opłat należności przywozowych w ruchu pocztowym, jeżeli suma kwot tych należności i należności z tytułu importu towarów nie przekroczy 3 euro.
- VI. Przepisy Rozdziału 5 dotyczą właściwości organów celnych. Struktura oraz właściwość poszczególnych organów celnych nie należy do dziedziny, która podlega regulacjom wspólnotowym, podobnie jak postanowienia Rozdziału 6, które odnoszą się do postępowania w sprawach celnych. W dalszym ciągu zastosowanie znajdują przede wszystkim regulacje zawarte w ustawach Ordynacja podatkowa oraz Kodeks karny skarbowy. Należy jednakże wskazać na przepis art. 84 projektowanej ustawy Prawo celne, ponieważ wymagał on pogłębionej analizy w kontekście prawa

wspólnotowego. Obecne brzmienie tego przepisu nie stanowi zagrożenia niezgodnością z prawem wspólnotowym. Podstawą przyjęcia obecnego rozwiązania legislacyjnego były przepisy art. 610 Kodeksu postępowania cywilnego. Wzorowano się także na postanowieniach zawartych w art. 123 niemieckiej Ordynacji podatkowej w części dotyczącej postępowania przed organami celnymi (Abgabenordnung z dnia 16 marca 1976 r. w brzmieniu z dnia 1 października 2002 r. BGBl. I S. 613-1977 I S. 269, BGBl. I S. 3866).

- VII. Rozdział 7 projektowanej ustawy reguluje zasady postępowania z towarami objętymi Wspólną Polityką Rolną. Zgodnie z postanowieniami art. 38 TWE obrót wyżej wymienionymi towarami realizowany jest w ramach wspólnego rynku. Zadania z zakresu Wspólnej Polityki Rolnej przewidziane w tych przepisach realizowane są przede wszystkim przez agencję płatniczą, której funkcje w Polsce będzie pełnił Agencja Rynku Rolnego. Ze względu na specyfikę obrotu towarami rolnymi, jak również fakt, że przepisy wspólnotowe w tym zakresie w wielu przypadkach zawierają jedynie ogólne regulacje dotyczące obrotu tymi towarami koniecznym okazało się określenie precyzyjnych zasad postępowania organów celnych w tym zakresie.
- VIII. Przepisy zawarte w Rozdziale 8 dotyczą ewidencji i statystyki obrotu towarowego z państwami Wspólnoty. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stwarza konieczność zorganizowania w Polsce systemu INTRASTAT, tj. systemu statystyki handlu towarami pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Przepisy te nakładają obowiązek gromadzenia przez państwa członkowskie danych statystycznych dotyczących obrotu towarowego. Zgodnie z założeniami Narodowego Planu Przygotowania do Członkostwa odpowiedzialny za zorganizowanie i wdrożenie systemu INTRASTAT jest Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Jednak dane gromadzone będą dzięki współpracy z organami celnymi. Nowe zadania nałożone na organy celne związane z gromadzeniem informacji do celów statystyki i ewidencji dotyczących obrotu, przeprowadzanie kontroli oraz prowadzenie systemu upomnień realizowane będą za pomocą systemu CELINA tj. system elektronicznego dokonywania zgłoszeń celnych.

LX. Zmiany wprowadzone podczas prac w Komisji Finansów w brzmieniu przepisów projektowanej ustawy nie mają wpływu na zgodność z prawem wspólnotowym. Zaproponowane rozstrzygnięcia legislacyjne nie są sprzeczne z prawem wspólnotowym.

X. Projekt ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo celne ma na celu wprowadzenie do systemu prawa przepisów projektu ustawy Prawo celne, a także dokonania zmian w niektórych ustawach w zakresie niezbędnym do ich dostosowania do postanowień tej ustawy oraz regulacji wynikających ze wspólnotowego prawa celnego.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Rozdziale 2 projektowanej ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo celne wprowadza się zmiany do obecnie obowiązujących przepisów tj. między innymi do Kodeksu postępowania cywilnego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy Ordynacja podatkowa, ustawy o Służbie Celnej. W tym zakresie wprowadza się przepisy dotyczące postępowania związanego z kontrolą celną, w określonych przypadkach nadano funkcjonariuszom celnym uprawnienia do przeprowadzania czynności operacyjno – rozpoznawczych czy stosowania środków przymusu bezpośredniego. Zmiany dotyczą również postanowień zawartych w Kodeksie karnym skarbowym.

XI. W proponowanych zmianach do projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo celne zmieniono brzmienie art. 13 ust. 7 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz tożsamyh regulacji w poszczególnych ustawach regulujących relacje kościołów i związków wyznaniowych z Rzeczpospolitą Polską w taki sposób, aby nie stały w sprzeczności z postanowieniami prawa wspólnotowego.

Zarówno przepis art. 13 ust. 7 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jak również przepisy zawarte w wymienionych ustawach o stosunku państwa do Kościołów i związków wyznaniowych dotyczą zwolnień od opłat celnych darów przesyłanych z zagranicy dla osób prawnych Kościołów i innych związków wyznaniowych a przeznaczonych na cele kultowe, charytatywno-opiekuńcze i oświatowo-wychowawcze, z wyjątkiem wyrobów akcyzowych oraz samochodów

osobowych. Zgodnie z brzmieniem art. 13 ust. 7 pkt 2 zwalnia się również maszyny, urządzenia i materiały poligraficzne oraz papier.

Tak szeroki system zwolnień jest sprzeczny z przepisami Rozporządzenia Nr 918/83. Proponowana zmiana zachowuje wprawdzie przywileje kościołów oraz związków wyznaniowych dotyczące zwolnień celnych, jednakże w zakresie, w jakim regulują to przepisy Rozporządzenia Nr 918/83.

Przepisy wspólnotowe określone w formie rozporządzeń posiadają bezpośrednią moc obowiązująca na obszarze całej Wspólnoty i stanowią źródło prawa wyższej rangi niż przepisy krajowe. Zaproponowane rozwiązanie legislacyjne gwarantuje prawo do zwolnień celnych kościołom i związkom wyznaniowym w granicach i na warunkach przewidzianych przez system zwolnień celnych zwartych w Rozporządzeniu Nr 918/83, dlatego też należy uznać, iż takie rozstrzygnięcie nie będzie sprzeczne z prawem wspólnotowym.

- XII. Zaproponowane podczas prac w Komisji Finansów rozstrzygnięcia legislacyjne dotyczące brzmienia przepisów projektowanej ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo celne nie są sprzeczne z prawem wspólnotowym.
- XIII. Należy również podkreślić, iż przedmiot zaproponowanych we wniosku mniejszości zmian w zakresie art. 80 ust. 1 oraz art. 81 nie jest objęty przepisami prawa wspólnotowego.
- XIV. **Konkludując pragnę stwierdzić, iż zarówno sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych dotyczące projektu ustawy Prawo celne (Druk 2649), jak i sprawozdanie dotyczące projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo celne (Druk 2650) jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem

